

(ב) עוד באתי לגלות ענין אחד בפסוק והלכת בדרכיו, שירמוז ממש על ההליכה שיהיה ברוך בבואו וברוך בצאתו, וירמוז על זה (דברים נח, ו): ברוך אתה בבואך וברוך אתה

בצאתך, וכן פסוק הסמוך לו: יתן ה' וגו' בדרך אחד תצא אליו ובשבעה דרכים תנוס. כלל הענין ירמוז, מאחר שאנחנו מחויבים להדמות אליו יתברך בכל יכולתינו במה שאפשר, אם כן מה הוא נסתר (ונעלם) (מולי ז"ל ונגלה), דהיינו נסתר מצד מהותו, (ונעלם) (ונגלה) מצד פעולותיו. כן צריך האדם להיות נסתר מצד מהותו, דהיינו מעלת ההתבודדות שיתבודד האדם ויהיה פרוש מן הכל רק יתייחד עם קונו ויהיה נסתר מכל האדם, כאשר הארכתי במעלת ההתבודדות במקומו כי רב הוא, ואז טוב לו מצד מהותו כי יהיה דבוק בקונו. ויהיה נגלה מצד הפעולות לפעול טוב באחריני, כגון לילך בין רבים ויחידים ללמדם תורה ולהוכיחם ולגמול חסד עמהם, ולעשות קידוש השם ברבים כמו שכתבתי לעיל בפרשת פנחס, וכאשר נגמר המצוה אזי ישוב להתבודדות שלו להיותו נסתר מצד מהותו.

על א"י קונו

קמה. נעשה נא עליית קיר קטנה. רב ושמואל חד אמר עלי פרוצה היתה וקירוה, וח"א אכסדרא גדולה היתה וחלקוה לשנים. דרכי השלמות נחלקות לשלמות עצמו והשלמת זולתו. והנה השלם הצדיק המעולה, יש להסתפק אם הטוב לפניו שיתגבר בשלמות עצמו וממילא תמשך השלמות לזולתו ע"י יחידים הקרובים אליו ביותר, או שראוי לותר על שלמות עצמו, [ולפעול] להשלים זולתו. והנה הרוצה להתיחד ולהתבודד הרבה, הוא עולה בעלי למען לא יטרידוהו יוצאים

ובאים, בהיות הכניסה קלה ונוחה. אבל מי שרוצה ג"כ להשפיע על זולתו בהיותו קרוב להם, אף שימשך איזה מניעה בשלמות עצמו, הוא בוחר לו יותר אכסדרא גדולה, אם שיחלקוה כדי שימצא לו עכ"פ מקום לשלמות עצמו, אבל ההתערכות עמו תהי' נוחה וקלה. ובהיות הדרכתו נחוצה לרבים, דרוש ג"כ למעולה שכבתים לכבוד הנכנסים, לחדש הדר הכבוד הראוי לאיש אלקים קדוש. מה שכ"ז לא הי' צורך, אם היתה מטרתו העיקרית שלמות עצמו, שע"ז הי' ודאי מסתפק בעליית קיר קטנה פשוטה, באין צורך למותר והידורים.

יגוה אלוהים ב גא

יסוד אושר חיותו הפנימית של רבינו הקדוש היה מקדשו הפנימי... על ידי עוז הפנימי... היה דבוק בדבקות אמת בחיי עולמים... וגם חלק הנגלה שבו, המון רבות של הפעולות הגדולות והכבירות, ריכי רכבות החסדים הטובים שפעל עם הכלל ועם הפרט, אלפי הדרשות והנאומים הנלהבים. וכמו כן התייצבותו לפני נגידים ושרים ונשיאותו והנהגתו לבני דורו... הכל היה נודע אך ורק מתוך מצפון קודשו, חלק הנסתר שבו..